

Διαχρονική μιζέρια, σέναη ουτοπία

Γιατί άραγε ο Τάσος Μπαντής επέλεξε το *Τάβλι* (1972) του Δημήτρη Κεχαΐδη για εναρκτήριο έργο στο καινούργιο ξεκίνημα του Εμπρός, που τώρα ο ίδιος μονοπωλεί; Είναι φυσικό ν' αναρωτηθεί κανείς πόσο μπορεί να ερεθίσει το κοινό σήμερα μια ηθογραφία που σκιαγραφεί την εποχή της (από την οποία απέχουμε πλέον τουλάχιστον τρεις δεκαετίες). Έστω κι αν με τον τρόπο της συμβόλλει στην αυτογνωσία του Έλληνα, αφού συγκεντρώνει κάποιες από τις διαχρονικές ιδιότητές του: τις αβασφροΐσκιωτες φιλοδοξίες του, το πανούργο δαιμόνιο και την αυτοσχεδιαστική προχειρότητα με την οποία αντιμετωπίζει το παρόν και προγραμματίζει το μέλλον του. Ο σημαντικότερος λόγος είναι ότι, μετά την *Αυλή των Θaumάτων* του Ιάκωβου Καμπανέλλη και το *Προξενιά της Αντιγόνης* του Βασίλη Ζιώγα, η *Βέρα* και το *Τάβλι* —τα δύο μονόπρακτα του Κεχαΐδη, που συνήθως παίζονται μαζί— αποτελούν σταθμούς για το νεοελληνικό θέατρο. Οσάτσο έντονη είναι η αίσθηση ότι σήμερα, πέρα από τη γνησιότητα του λόγου του, το *Τάβλι* έχει ανάγκη από ένα νέο κοίταγμα. Μια ανάγκη που προσέγγισε η αφαιρετική σκηνογραφία της Ελένης Μανωλοπούλου περισσότερο από την παράσταση

του Τάσου Μπαντή. Ο μακρύς, απέριπτος, μπετονένιος τοίχος με το μπετονένιο πεζούλι και δάπεδο που ως μοναδικά νατουραλιστικά στοιχεία διαθέτουν ένα τάβλι, ένα καναρίνι, μια βρύση και ένα λιάστιχο, για να βρέξει ο ήρωας την ηλιοκαμένη «αυλή» του δίνοντας μ' αυτήν την καθημερινή χειρονομία μια βαθειά αίσθηση ελληνικότητας, υπονομεύουν την οποία γραφικότητα.

Αντίθετα, οι ερμηνείες σταθμεύουν συχνά στην επιφάνεια της γλώσσας. Ο Άγης Εμμανουήλ απέδωσε σχηματικά τον φαντασιόπηκτο, αερτζή Φώνα, ο οποίος, θέλοντας να πιάσει την καλή, οργανώνει την τέλεια κομπίνα: να ναυλώσει ένα καράβι και να φέρει μαύρους από την Μπιάφρα. Ο καλός ηθοποιός Χρήστος Στέργιογλου —άνισος αυτήν τη φορά— τόνισε την οργή του λαχειοπώλη Κόλια, που, ζώντας βολεμένος μέσα στις αναμνήσεις της Αντίστασης, παρσύρεται από τη μεγάλη ιδέα και τινάζει τη φιλογική

αηλιά και το ήθος του στον αέρα. Ο Δημήτρης Κεχαΐδης, παρ' ότι συνδέει τα πράσινά του με ιστορικά γεγονότα και χρησιμοποιεί τη δική τους λαλιά, μιλάει εντέλεια για όλη τις ουτοπίες της Ελλάδας. Η μιζέρια ανέφικτων ονειροπολήσεων δεν είναι προνόμιο της δεκαετίας του '70. Ο ίδιος επεσήμανε πρόσφατα (*Θεατρικά Τετράδια*, Μάρτιος 2000): «...Ο άνθρωπος, στην απελπισία του να υπάρξει και να κρατηθεί πάνω στη γη, δεν έχει να πιαστεί από πολλά πράγματα. Σε τελευταία ανάθυση, τι μας δίνει με το σύμπαν; Το πέλμα του ποδιού μας, το σημείο που πατάμε, που ακουμπάμε στη γη...»

Ο Χρήστος Στέργιογλου (δεξιά) προσπαθεί να συγκρατήσει τον Άγη Εμμανουήλ από το μετέωρο βήμα της ελληνικής κοινωνίας που ο Δημήτρης Κεχαΐδης είχε διακρίνει με το *Τάβλι* του ήδη από το 1972